

Slobodan Milosević

Autor: Eduard Limonov

Mě i Slobodana zatkli v dubnu roku 2001. Obě naše zatčení přišla jen pár dní po sobě. Moje už 7. dubna. Je to příznačné. Stále více se na ta zatčení dívám jako na symbolický konec jedné epochy a začátek další. Jako na rozvodí dvou moří. A oba dva nás zatkli „naši“.

V roce 1992 mě přijal v prezidentském paláci v Bělehradě. Seděli jsme na pohovce v oslepujícím světle reflektorů kamer a blesků fotoaparátů a před námi na stole stála váza s květinami. Mluvili jsme o Rusku a o Srbsku. (Potom mě za to setkání odsoudila dobrá polovina mých přátel z řad srbských intelektuálů.)

Chopil se moci v roce 1990, v těžké době rozpadu Jugoslávie. Německo, nedávno spojené dle krátkozraké vůle Gorbačova, už začalo vyzbrojovat Chorvatsko: chorvatští bojovníci procházeli výcvikem na bývalých sovětských vojenských základnách v Maďarsku. Letadla bez poznávacích znaků po nocích startovala z Maďarska a Rakouska a za nocí shazovala na padácích Chorvatům výzbroj. V květnu roku 1991 vypukly zběsilé boje v městečku Borovo Selo. Viděl jsem to tam v roce 1991 na vlastní oči: zničená obilná síla, hliníkové sloupy

elektrického vedení, amputované střepinami z granátů, k tak intenzivní přestřelce tam tenkrát došlo. Slovinsko s průmyslově rozvinutou Lublaní se osamostatnilo. Válka propukla i v oblasti zvané Slavonie, Baranja a Západní Srem (blízko Vukovaru). V dubnu 1992 začal ze Západu rozdmýchávaný konflikt muslimů se Srby v bosenské metropoli Sarajevo. Začal 6. dubna, kdy údajně srbské policejní síly rozehnaly střelbou ostrými náboji muslimskou demonstraci. Ve skutečnosti šlo ale o provokaci muslimů, kteří začali střílet do vlastních lidí. První podobná provokace v celé řadě dalších. Od roku 1991 bránili svoji oblast na horské plošině blízko Jaderského moře srbští obyvatelé Kninské krajiny. Vina za rozpoutání všech tří konfliktů padla na **Slobodana Miloseviće**. Zatím byly tři.

Bývalý komunistický boss, který nikdy neměl příliš velký vliv, se musel poté, co přejmenoval svou partaj na Socialistickou stranu Srbska, stát skutečným vůdcem. Svědomitý, důsledný a rázný, s pečlivě zastřiženým šedým ježkem.

Rusko bez řečí darovalo postsovětským republikám sedmadvacet milionů Rusů a mnoho území, která odjakživa patřila k Rusku. Srbové jsou ale z jiného těsta. Vzbouřili se a bojovali tam, kde žili. Jugoslávská armáda jim při odchodu nechala těžké zbraně, ruční zbraně, granáty i municí. Na příkaz Miloseviće, který se již tehdy obával, že Západ zatočí s Jugoslávií stejně jako s Irákem. Proto mu nezbyvalo než lavírovat a tvářit se, že Srbové v odtržených republikách bojují sami bez pomoci mateřského Srbska.

Milosevičovým elektorátem byli hlavně rolníci na východě Srbska, jimž šlo především o palivo do jejich aut a traktorů a možnost vyvážet ze Srbska zemědělskou produkci. Okamžitý zákaz exportu ropných produktů do Srbska je výrazně poškodil. Jenomže Srbové, kteří měli pašeráctví v krvi, dokázali bojkot efektivně obcházet. Benzin, určený původně na export do Řecka, končil ve skutečnosti v nádržích srbských obrněných vozidel a tanků. Milosević, který byl zároveň pod tlakem svých rolnických voličů v Srbsku, radikálních srbských nacionalistů v odtržených republikách (krajínách) i srbských radikálů z vnitřního Srbska (strana Vojislava Šešelja), se dokázal udržet u moci deset let. Celé jedno desetiletí chránil svou srbskou vlast. I já jsem se proti němu prohřešil, když jsem ho po zkušenosti dobrovolníka ve válce v Kninské krajině v roce 1993, inspirovaný duchem kninských Srbů, ostře odsoudil za to, že nechal tamní srbskou diasporu na holičkách. V roce 1995, kdy Chorvaté obsadili Knin, přestala Kninská republika existovat. Ta milá, pohostinná, kamenitá země, zahalená dýmem. Milosević, který se ze všech sil snažil ubránit alespoň jádro své vlasti, byl donucen odmítnout Kninu pomoci, stejně jako později v Bosně, odkud byli vyhnáni Karadžić a Mladić. Musel se vzdát i Vukovaru a Slavonie, kde to všechno začalo. Nakonec Západ pomohl Albáncům v Kosovu a metodicky skrupulózně vybombardoval srbské budovy, mosty i železniční uzly. Vybombardoval i samotné nitro Srbska.

Když se na to všechno dívám s odstupem času, je mi jasné, že Milosević nejspíš jinou možnost ani neměl. Srbů je dvanáct milionů, takže neměli šanci dlouhodobě odolávat vojenské mašinérii západních zemí a leteckým útokům, jichž se účastnilo letectvo celé Evropy. (O ozbrojených silách Chorvatů a muslimů, vyzbrojených Západem ani nemluvě.) Mohl jen všechno vsadit na jednu kartu: buď otevřeně bojovat proti Chorvatům a muslimům, nelítostně je porazit bez ohledu na nebezpečí vojenského zásahu NATO, anebo se vzdávat

srbských území postupně. Nakonec zvolil druhou možnost.

V desetiletém boji za Srbsko bylo ovšem zásadní vlastní hrdinství Srbů, a ne zvolená taktika od počátku beznadějně hrdinské obrany jinak uvažujícího státu proti mafii států, které se samozvaně prohlásily za ochránce mezinárodního práva a posledních hodnot mezinárodní morálky. Nakonec se tak jako tak uvnitř země spojily síly, zneužívající vyčerpanost a podráždění Srbů z jejich vlastního hrdinství, které Milosević do té doby ztělesňoval. Hrdina prohrál volby. Potom hrdinu zavřeli. A mafie západoevropských států nyní požaduje jeho vydání. (Psáno v cele roku 2001, pozn. Délského)

Ve své snaze zvítězit v bitvě o Srbsko měl Milosević po vybombardování srbské infrastruktury plné morální právo přejít k boji na území nepřítele. Členské státy NATO shazovaly bomby na srbské mosty, železnice i sídla televizních stanic. Milosević měl právo vydat rozkaz rozbombardovat jejich elektrárny, mosty, železnice. Ukázalo se, že bývalý komunista, který vyrostl na hodnotách komunistické strany Jugoslávie, byl až příliš zdrženlivý a humanistický ve srovnání s rafinovaně se usmívajícími bestii ze Severoatlantické aliance. K jejich metodám se nikdy nesnížil.

Vítězství mezinárodní kliky agresivních států nad Srbskem bylo jen další úspěšnou křížáckou výpravou Západu. Světová hegemonie Západu ještě pochopitelně není úplná – ještě existuje Čína, existuje Írán, existuje ještě stále mnoho desítek zemí, které se nepoddaly, anebo jsou tak chudé, že o ně nikdo nemá zájem. Ale je jich pořád míň a míň. Diktatura železné paty, jak ji ve své stejnojmenné knize popsal Jack London, nepřestává likvidovat národy s odlišnými názory a pohledem na svět, stejně jako jejich nepoddajné vůdce. Milosević je toho názorným příkladem.

Dokončení medailonku v knize **Posvátná monstra**. Knihu lze objednat zde: **ČR – SR**.